

Notă de argumentare

a respingerii demersului senatului Universității de Stat din Moldova pentru formarea Consiliului științific specializat ad-hoc pentru susținerea tezei de doctor în drept a dlui BODLEV Sergiu cu tema „Răspunderea administrativă în domeniul vamal”

La examinarea raportului de similitudini au fost identificate preluări nejustificate în textul tezei, în special, în „Concluzii și recomandări” (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabel. Exemple de preluări în teză din alte surse (în concluzii și recomandări)

Teza Bodlev	Sursa:
<p>2.6. Concluzii la Capitolul II</p> <p>2. Răspunderea administrativ- disciplinară trebuie să decurgă din lege sau din alte acte juridice care definesc, de asemenea, "latura obiectivă", și anume acțiunile sau inacțiunile și, bineînțeles, circumstanțele de timp și spațiu în care acestea trebuie să se producă pentru a fi considerate o abatere disciplinară.</p>	<p>https://administrare.info/domenii/drept/16651-r%C4%83spunderea-%C8%99i-responsabilitatea-juridic%C4%83-%C3%AEn-dreptul-administrati</p> <p>Răspunderea administrativ-disciplinară trebuie să rezulte din lege sau din alte acte juridice, care trebuie să definească și „latura obiectivă”, adică acțiunile sau inacțiunile și, evident, împrejurările de timp și spațiu în care acestea trebuie să se producă pentru a fi calificate drept abateri disciplinare.</p>
<p>Răspunderea administrativă-disciplinară se bazează pe ideile și principiile fundamentale ale răspunderii disciplinare ca formă de răspundere juridică unanim recunoscută în doctrină și în practică.</p> <p>Răspunderea administrativ-disciplinară are, de asemenea, <u>propriile caracteristici</u> specifice <u>în comparație cu răspunderea disciplinară, și anume</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - raporturile juridice ale răspunderii administrativ-disciplinare trebuie să fie reglementate și tratate în dreptul public și nu în dreptul privat; - numai funcționarii publici cu un statut juridic special (funcționari publici, funcționarii vamali, procurori, judecători, ofițeri de poliție etc.) pot fi subiecți pasivi ai <u>răspunderii administrative și disciplinare;</u> 	<p>Indiscutabil că răspunderea administrativ-disciplinară are la bază ideile și principiile fundamentale ale răspunderii disciplinare ca formă a răspunderii juridice unanim acceptată în doctrină și în practică.</p> <p>În aceeași ordine de idei, răspunderea administrativ-disciplinară are trăsăturile sale în raport cu cea disciplinară, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Raporturile juridice ce țin de răspunderea administrativ-disciplinară constituie obiectul reglementării și investigației dreptului public și nu a celui privat; Subiect pasiv al răspunderii administrativ-disciplinare pot fi numai funcționarii cu statut juridic special (funcționarii publici, procurorii, magistrații, polițiștii etc.);
<p><u>numai o autoritate publică sau un reprezentant al acesteia</u> poate fi subiect activ al răspunderii administrativ-disciplinare. O decizie a autorității publice de a impune o sancțiune disciplinară persoanei care a săvârșit o abatere disciplinară <u>are statutul juridic de act administrativ;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - abaterile disciplinare care servesc drept temei juridic pentru răspunderea administrativ- disciplinară și sancțiunile disciplinare specifice sunt prevăzute în acte 	<p>Subiectul activ al răspunderii administrativ-disciplinare poate fi numai o autoritate publică sau reprezentantul ei. Decizia autorității publice privind aplicarea sancțiunii disciplinare față de autorul abaterii disciplinare are regim juridic de act administrativ;</p> <p>Abaterile disciplinare care servesc drept temei juridic pentru răspunderea administrativ- disciplinară și sancțiunile disciplinare expres sînt prevăzute în acte</p>

<p>juridice speciale (<u>Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public, Legea cu privire la Serviciul vamal, Statutul disciplinar al polițistului etc.</u>) și nu în Codul muncii;</p> <p>- sancțiunile disciplinare pot fi impuse angajaților cu statut juridic special numai în conformitate cu procedura stabilită prin acte juridice și administrative speciale etc;</p>	<p>juridice speciale (Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea cu privire la Procuratură, Statutul disciplinar al polițistului etc.), și nu în Codul Muncii;</p> <p>Sancțiunile disciplinare pot fi aplicate salariaților cu statut juridic special numai în conformitate cu procedura prevăzută în actele legislative și administrative speciale etc.;</p>
<p>actul administrativ de aplicare a unei sancțiuni disciplinare unei persoane cu statut juridic special poate fi contestat la o instanță administrativă și nu la o instanță de fond.</p>	<p>Actul administrativ privind aplicarea sancțiunii disciplinare persoanei cu statut juridic special poate fi atacat în instanța de contencios administrativ și nu în instanța de fond.</p>
<p>p.97</p> <p>Scopul răspunderii administrative vamale este de a proteja personalitatea, drepturile și interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice, proprietatea, sistemul de stat și ordinea publică, precum și de a detecta, preveni și elimina abaterile disciplinare, contravențiile administrative, infracțiunile penale și consecințele acestora, de a promova corectarea autorității vamale și a funcționarilor vamali în ceea ce privește aplicarea corectă a legislației.</p>	<p>Autor: Olga Pisarenco, 2016 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_fil_e/40_44_Conceptul%20de%20raspundere%20administrative%20si%20formele%20ei.pdf</p> <p>Scopul răspunderii administrative este de a ocroti personalitatea, drepturile și interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice, proprietatea, orânduirea de stat și ordinea publică, precum și de a depista, preveni și lichida abaterile disciplinare, contravențiile administrative, infracțiunile și consecințele lor, de a contribui la educarea autorităților publice și a funcționarilor publici în spiritul îndeplinirii (aplicării) întocmai a legilor.</p>
<p>p.98</p> <p>Răspunderea administrativ-patrimonială a funcționarului vamal este o formă de răspundere juridică care se angajează atunci când un funcționar vamal comite o abatere administrativă prin încălcarea normelor de drept administrativ sau a altor norme juridice (vamale, administrative, ecologice, financiare, de muncă, civile, penale, contravenționale și altele), exprimată într-o conduită necorespunzătoare între autoritatea vamală atunci când îndeplinește funcțiile unei autorități de stat, precum și între această autoritate și o persoană privată.</p>	<p>Răspunderea administrativă reprezintă o formă a răspunderii juridice, care intervine atunci când autoritățile publice, autoritățile asimilate autorităților publice sau funcționarii acestora au săvârșit o abatere administrativă prin încălcarea normelor dreptului administrativ sau ale altor norme de drept (ecologic, financiar, al muncii, civil, penal, contravențional etc.), care se manifestă prin comportament neadecvat între autoritățile publice la realizarea sarcinilor puterii de stat, precum și între aceste autorități, și particulari, pentru care sunt stabilite sancțiuni distincte și o procedură concretă de aplicare a lor.</p>
<p>Răspunderea administrativ-patrimonială apare atunci când un funcționar vamal cauzează daune unor persoane fizice sau juridice, inclusiv autorității vamale pentru care lucrează, în exercitarea atribuțiilor sale, atât</p>	<p>Răspunderea administrativ-patrimonială intervine atunci când funcționarul public, în exercitarea atribuțiilor ce-i revin, produce pagube/daune persoanelor fizice sau juridice, inclusiv autorității publice în care</p>

ANEXA 1

<p>În exercitarea legală a funcțiilor sale publice, cât și în cazul neexercitării sau al exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor sale.</p> <p>În primul caz, despăgubirea este suportată de autoritatea vamală, iar în celelalte cazuri, în cazul în care sarcinile nu au fost îndeplinite sau au fost îndeplinite în mod necorespunzător, atât autoritatea vamală, cât și funcționarul în cauză sunt răspunzători din punct de vedere patrimonial. Răspunderea solidară se bazează pe culpa autorității de a nu fi selectat cele mai bune persoane pentru a îndeplini o anumită funcție publică, precum și pe culpa de a nu fi exercitat un control suficient asupra îndeplinirii acestora.</p>	<p>activează, atât în cazul exercitării legale a funcției publice, cât și al neîndeplinirii sau îndeplinirii defectuoase a obligațiilor.</p> <p>În primul caz, despăgubirile vor fi suportate de autoritatea publică, iar în celelalte cazuri, atunci când funcția nu a fost executată sau a fost executată defectuos, răspunderea patrimonială revine atât autorității publice, cât și funcționarului public respectiv. Solidaritatea răspunderii se bazează pe vina autorității publice de a nu fi ales cele mai bune persoane, capabile să exercite funcția publică respectivă, precum și în vina de a nu fi supravegheat îndeajuns activitatea acestora.</p>
<p>p. 103.</p> <p>Indiferent ce teze au fost îmbrățisate de doctrina de drept administrativ de-a lungul timpului, în prezent actuala Constituție a Republicii Moldova recunoaște dreptul fundamental al cetățeanului de a fi despăgubit pentru prejudiciile produse prin actele administrative ale autorității vamale.</p>	<p>https://www.scribub.com/administratie/RASPUNDEREA-PATRIMONIALA83319.php</p> <p>Indiferent ce teze au fost imbratisate de doctrina de drept administrativ de-a lungul timpului, in prezent actuala Constitutie recunoaste dreptul fundamental al cetateanului de a fi despagubit pentru prejudiciile produse prin actele administrative ale autoritatilor publice.</p>
<p>CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI</p> <p>1. Spre deosebire de răspunderea civilă și penală, care sunt cunoscute sub o anumită formă încă din antichitate, răspunderea administrativă este relativ nouă. Aceasta a fost instituită în timpul revoluțiilor civile franceze ca răspundere a administrației pentru daunele cauzate particularilor prin acte ilegale.</p>	<p>Autor: Olga Pisarenco, 2016 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/40_44_Conceptul%20de%20raspundere%20administrative%20si%20formele%20ei.pdf</p> <p>Spre deosebire de răspunderea civilă și penală, cunoscute încă din antichitate, răspunderea administrativă este relativ tânără, are aproximativ două secole de când a fost instituită, anume ca rezultat al revoluțiilor burgheze franceze, ca răspundere a administrației pentru daunele aduse particularilor prin activitate ilicită.</p>
<p>Însă, organizarea punerii în aplicare și a executării legii ca domeniu al dreptului administrativ necesită o nouă formă de răspundere, care declanșează măsuri specifice, definite legal, pentru sancționarea cazurilor de administrare defectuoasă în domeniul administrației publice. <u>Ansamblul de norme care definesc și reglementează aplicarea acestor sancțiuni constituie conținutul răspunderii administrative.</u></p>	<p>https://administrare.info/domenii/drept/16651-r%C4%83spunderea-%C8%99i-responsabilitatea-juridic%C4%83-%C3%AEen-dreptul-administrati</p> <p>Indiscutabil că organizarea executării și executarea legii, ca domeniu reglementat de dreptul administrativ, necesită existența unei noi forme de răspundere care declanșează măsuri concrete, prevăzute de legislație, pentru sancționarea abaterilor din domeniul administrației publice. <u>Totalitatea normelor</u> ce stabilesc și reglementează aplicarea acestor sancțiuni formează conținutul răspunderii administrative.</p>
	<p>https://administrare.info/domenii/drept/16651-r%C4%83spunderea-%C8%99i-</p>

<p>2. În urma studiului constatăm poziția noastră refritor la instituția răspunderii administrative, formele ei de manifestare și titularii acestei forme a răspunderii juridice (subiecții activi și pasivi ai răspunderii administrative).</p> <p>Considerăm că, ilicitul administrativ care este unicul temei juridic al răspunderii administrative urmează a fi deivizat în trei categorii: ilicitul administrativ – contravențional, ilicitul administrativ-disciplinar și ilicitul administrativ-patrimonial. Fiecărei categorii de ilicit îi corespunde forma (modalitatea) răspunderii administrative: - ilicitul administrativ-contravențional atrage antrenarea răspunderii administrativ-contravenționale (din 31 mai 2009 – răspundere contravențională); - ilicitul administrativ-disciplinar atrage antrenarea răspunderii administrativ-disciplinare; - ilicitul administrativ-patrimonial atrage antrenarea răspunderii administrativ-patrimoniale.</p>	<p><u>responsabilitatea-juridic%C4%83-%C3%AEn-dreptul-administrati</u></p> <p>În urma unor analize efectuate, trebuie să constatăm <u>poziția referitoare la instituția răspunderii administrative, formele ei de manifestare și titularii acestei forme a răspunderii juridice.</u></p> <p>La baza răspunderii administrative stă ilicitul administrativ. Susținem opnia prof. A. Iorgovan, care divizează ilicitul administrativ în <i>trei categorii: ilicit administrativ--patrimonial; ilicit administrativ disciplinar și ilicit administrativ--contravențional</i>²⁴.</p>
<p>Concluzia 4</p> <p>- răspunderea administrativ- disciplinară pentru entitățile administrative cu un statut specific (funcționari publici, ofițeri vamali, ofițeri de poliție, procurori, judecători etc.), care se aplică în conformitate cu procedurile disciplinare specifice prevăzute în diferite acte juridice normative (Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea cu privire la Serviciul vamal, Legea cu privire la Procuratură, Statutul disciplinar al polițistului etc.).</p>	<p>Răspunderea administrativ-disciplinară a subiecților administrării cu statut special (funcționarii publici, polițiștii, procurorii, judecătorii etc.), care se aplică potrivit procedurilor disciplinare speciale prevăzute în diverse acte normative (Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea cu privire la Procuratură, Statutul disciplinar al polițistului etc.).</p>
<p>Concluzia 5</p> <p>5. Răspunderea administrativ- disciplinară se <u>bazează</u> pe ideile și principiile de bază ale răspunderii disciplinare și este o formă de răspundere juridică unanim acceptată în teorie și practică. În comparație cu răspunderea disciplinară, răspunderea administrativ-disciplinară are, de asemenea, propriile caracteristici, și anume:</p> <p>- raportul juridic al răspunderii administrativ-disciplinare face obiectul reglementării și examinării în temeiul dreptului public și nu al dreptului privat,</p> <p>- numai funcționarii cu un statut juridic special (funcționari publici, funcționari vamali, procurori, judecători, polițiști etc.) pot fi subiecți pasivi ai răspunderii administrativ-disciplinare,</p>	<p>Indiscutabil că răspunderea administrativ-disciplinară <u>are la bază</u> ideile și principiile fundamentale ale răspunderii disciplinare ca formă a răspunderii juridice unanim acceptată în doctrină și în practică. În aceeași ordine de idei, răspunderea administrativ-disciplinară are trăsăturile sale în raport cu cea disciplinară, și anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raporturile juridice ce țin de răspunderea administrativ-disciplinară constituie obiectul reglementării și investigației dreptului public și nu a celui privat; 2. Subiect pasiv al răspunderii administrativ-disciplinare pot fi numai funcționarii cu statut juridic special (funcționarii publici, procurorii, magistrații, polițiștii etc.); 3. Subiectul activ al răspunderii

<p>- subiecți activi ai răspunderii administrative și disciplinare pot fi doar autoritățile sau reprezentanții acestora. Decizia unei autorități de a iniția o procedură disciplinară împotriva autorului unei abateri disciplinare are regim juridic de act administrativ;</p> <p>- abaterile disciplinare care constituie temeiul juridic al răspunderii disciplinare administrative și al sancțiunii disciplinare exprese sunt specificate <u>în documente juridice speciale</u> Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea cu privire la Serviciul vamal, Legea cu privire la Procuratură, Statutul disciplinar al polițistului etc.) și nu în Codul muncii;</p> <p>- sancțiunile disciplinare pot fi aplicate angajaților cu statut juridic special numai în conformitate cu procedurile stabilite în legislația specială și în reglementările administrative etc;</p> <p>- actele administrative nefavorabile (care impun sancțiuni disciplinare persoanelor cu statut juridic special) pot fi atacate în instanța de contencios administrativ și nu în instanța de fond.</p> <p>Răspunderea administrativă- disciplinară trebuie să rezulte din lege sau din alte acte juridice, care trebuie să precizeze, de asemenea, "aspectele obiective", și anume acțiunea sau inacțiunea și, bineînțeles, circumstanțele de timp și spațiu în care trebuie să aibă loc, pentru a fi calificate drept o abatere disciplinară.</p> <p>Răspunderea administrativ-disciplinară este o formă de constrângere statală care se manifestă prin reacția angajatorului la comiterea de către angajat, și anume, prin impunerea angajatului a sancțiunilor disciplinare prevăzute de lege și prin aplicarea sancțiunilor în modul prevăzut de lege.</p>	<p>administrativ-disciplinare poate fi numai o autoritate publică sau reprezentantul ei. Decizia autorității publice privind aplicarea sancțiunii disciplinare față de autorul abaterii disciplinare are regim juridic de act administrativ;</p> <p>4. Abaterile disciplinare care servesc drept temei juridic pentru răspunderea administrativ- disciplinară și sancțiunile disciplinare expres sînt prevăzute în acte juridice speciale (Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea cu privire la Procuratură, Statutul disciplinar al polițistului etc.), și nu în Codul Muncii;</p> <p>5. Sancțiunile disciplinare pot fi aplicate <u>salariaților</u> cu statut juridic special numai în conformitate cu procedura prevăzută în actele legislative și administrative speciale etc.;</p> <p>7. Actul administrativ privind aplicarea sancțiunii disciplinare persoanei cu statut juridic special poate fi atacat în instanța de contencios administrativ și nu în instanța de fond.</p> <p>Răspunderea administrativ-disciplinară trebuie să rezulte din lege sau din alte acte juridice, care trebuie să definească și „latura obiectivă”, adică acțiunile sau inacțiunile și, evident, împrejurările de timp și spațiu în care acestea trebuie să se producă pentru a fi calificate drept abateri disciplinare.</p> <p>Răspunderea administrativ-disciplinară este o măsură de constrângere statală și se manifestă <i>prin reacția angajatorului la comiterea de către angajat a unei abateri disciplinare prin aplicarea față de el (ea) a unei sancțiuni disciplinare prevăzute de lege și în modul stabilit de lege.</i></p>
<p>Concluzia 9</p> <p>9. Considerăm că condițiile de existență a răspunderii administrativ-patrimoniale sunt: existența unui prejudiciu și posibilitatea de a atribui acest prejudiciu la o persoană determinată; imputabilitatea prejudiciului: un fapt generator ce reprezintă anumite caracteristici juridice de unde decurge obligația de a repara prejudiciul.</p>	<p>Condițiile de existență a răspunderii administrative patrimoniale. Orice responsabilitate, în dreptul public, ca și în dreptul privat, presupune reunirea a trei condiții: existența unui prejudiciu, posibilitatea de a atribui acest prejudiciu la o persoană determinată, imputabilitatea prejudiciului, în sfîrșit, un fapt</p>

		generator ce reprezintă anumite caracteristici juridice de unde decurge obligația de a repara prejudiciul.
RECOMANDĂRI	2) Răspunderea administrativ-disciplinară reprezintă o măsură de constrângere statală și se manifestă prin reacția autorității vamale la comiterea de către funcționarul vamal a unei abateri disciplinare sau nerespectării procedurii de soluționare a petiției prin aplicarea față de el a unei sanțiuni disciplinare prevăzute de lege, și în modul stabilit de lege ". 3.3. De modificat art. 53 alin. (7) din Legea cu privire la Serviciul vamal nr. 302/2017 și propunem următoarea redacție: „(7) Actul administrativ de sancționare administrativ-disciplinară poate fi atacat în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile ".	https://administrare.info/domenii/drept/16651-r%C4%83spunderea-%C8%99i-responsabilitatea-juridic%C4%83-%C3%AEen-dreptul-administrati Răspunderea administrativ-disciplinară este o măsură de constrângere statală și se manifestă prin reacția angajatorului la comiterea de către angajat a unei abateri disciplinare prin aplicarea față de el (ea) a unei sanțiuni disciplinare prevăzute de lege și în modul stabilit de lege.

La analiza tezei de către experții desemnați au fost formulate următoarele recomandări:

- De concretizat noutatea și originalitatea științifică a tezei;
- De redactat compartimentul „Introducere” conform *cerințelor Ghidului de redactare a tezei de doctor/doctor habilitat* a ANACEC. De reformulat partea „Introducerii” ce ține de descrierea *actualității și importanței temei abordate, încadrarea temei în preocupările internaționale, naționale, zonale, ale colectivului de cercetare și în context inter- și transdisciplinar; prezentarea rezultatelor cercetărilor anterioare referitor la tema aleasă*;
- De redactat elementul „Problema științifică importantă soluționată” în conformitate cu prevederile Ghidului;
- De reformulat „Ipoteza de cercetare”, astfel încât aceasta să nu corespundă cu scopul cercetării;
- De formulat concluziile pentru capitolul 1 în corespundere cu stadiul actual al cunoașterii în domeniul tezei alese, a publicațiilor științifice existente etc. Nu se recomandă de a cita alți autori în compartimentul „Concluzii” (a se vedea p.40, concluzia nr. 3);
- De reformulat compartimentul „Concluziile și recomandările” conform prevederilor Ghidului. Se recomandă prezentarea structurată a tuturor rezultatelor obținute, corelate cu tema, ipoteza, scopul și obiectivele tezei, formulate în „Introducere”;
- Bibliografia parțial nu corespunde prevederilor Ghidului. De exemplu nu sunt indicate sursele din care au fost preluate hotărârile CtEDO;
- De asigurat citarea corectă a tuturor referințelor bibliografice și de respectat regulile de aplicare a referințelor;
- Este necesară implicarea mai critică a autorului în analiza teoretică a unor aspecte ale temei suspuse investigației științifice (în unele cazuri autorul se limitează doar la prezentarea bazei normative sau a unor viziuni doctrinare fără a le analiza sau interpreta științific);
- De înlăturat împrumuturile neautorizate ce rezultă din Raportul de similitudini.
- Teza trebuie supusă unei redactări stilistice și tehnice.

